

Beslut om ansökningar att starta fristående skola - läsåret 2014/15

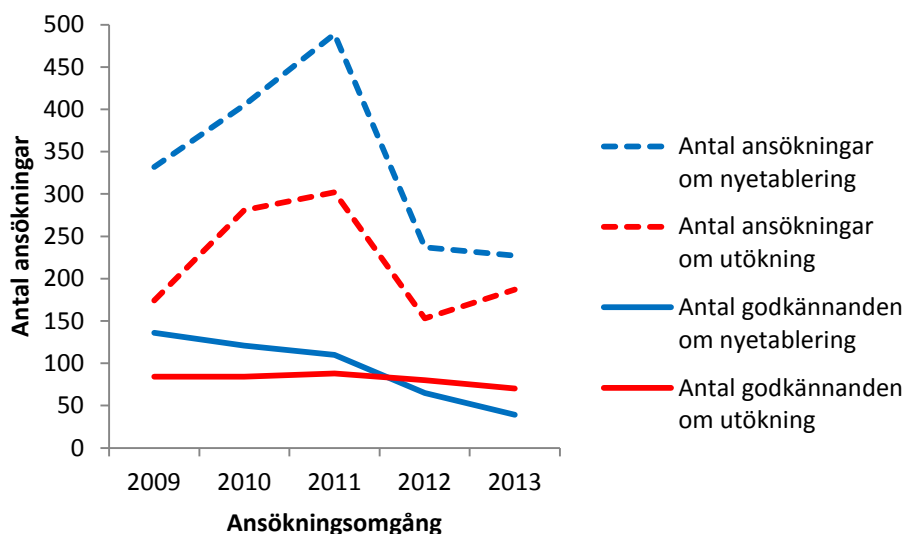
1 Färre skolor får starta

Antalet nya godkännanden från Skolinspektionen har minskat varje år under den senaste femårsperioden. I den senaste ansökningsomgången har 39 fristående skolor fått möjlighet att starta läsåret 2014/15.

Det minskande antalet godkännanden beror dels på att mängden ansökningar om att starta ny skola minskat, antalet ansökningar 2013 har halverats jämfört med 2011, och dels på att en mindre andel av ansökningar godkänns. 2009 godkändes cirka 40 procent av ansökningarna om ny skola medan motsvarande andel 2013 är under 20 procent.

Antalet godkända ansökningar om utökning av befintlig skola har också minskat något under den senaste femårsperioden. Minskningen är dock inte lika tydlig som för nyetableringar.

Diagram. Antal ansökningar och godkännanden om fristående skola uppdelat på nyetablering och utökning, 2009-2013 (skolstart 2010/11-2014/15).

1.1 Svårt visa att skolor får tillräckligt med elever

Den vanligaste orsaken till att en ansökan får avslag är brister i elevprognosen. 52 procent av avslagen beror, helt eller delvis, på att den sökande inte kunnat visa att skolan kommer att få det elevunderlag som uppgivits i ansökan. Avslagsgrunden har varit en av de vanligaste under den senaste femårsperioden.

I år får betydligt fler ansökningar avslag på grund av brister i elevprognosen än förra året. Avslagsgrunden är den vanligaste både vid ansökan om grundskola och gymnasieskola men förekommer oftare vid ansökan om grundskola.

1.2 Gymnasiemarknaden mättad i många kommuner

Det är vanligt att ansökningar om gymnasieskola avslås på grund av att etableringen medför negativa följder för de kommunalt drivna skolorna eller eleverna i dessa skolor. I dessa fall har den sökande kunnat visa att det finns ett intresse för utbildningen men Skolinspektionen bedömer det som att en eventuell etablering medför långsiktiga negativa ekonomiska, organisatoriska eller pedagogiska påföljder för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i lägeskommunen eller kringliggande kommuner.

Det finns flera orsaker till att negativa följder är en vanlig avslagsgrund vid ansökningar om gymnasieskola. Dels är etableringsutrymmet för nya gymnasieutbildningar litet i många kommuner till följd av den höga etableringstakten under senare år. Dels har elevkullarna på gymnasienivå minskat under en rad år. Dessutom ska Skolinspektionen även ta hänsyn till eventuella negativa följder i näraliggande kommuner när ansökningar om gymnasieskola prövas.

2 Flest godkännanden till få företag

Skolinspektionen har fattat beslut om totalt 414 ansökningar från 181 huvudmän om att starta eller utöka fristående skola läsåret 2014/15. Merparten av de godkända ansökningarna är koncentrerade till ett fåtal huvudmän. 10 huvudmän står för nära 60 procent av samtliga godkännanden samtidigt som de utgör endast fem procent av de huvudmän som ansökt. Samma huvudmän svarar för nära 30 procent av den totala ansökningsmängden. Som grupp betraktat har de fått varannan ansökan godkänd. Övriga 171 huvudmän som ansökt har enbart fått cirka var sjunde ansökan godkänd.

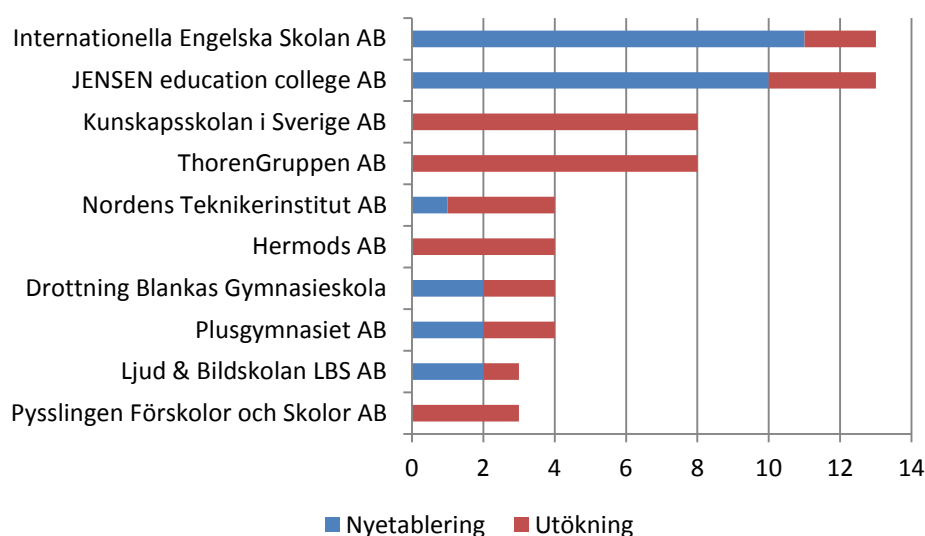
De avslagsbeslut som gäller huvudmännen med flest godkända ansökningar beror med undantag för några av huvudmännen inte på brister i ansökningarna. De beror istället på att Skolinspektionen gjort bedömningen att nya skolverksamheter försvårar för den del av skolväsendet som drivs av det allmänna i de kommuner som huvudmännen velat etablera sig i.

Flest godkända ansökningar har Internationella Engelska Skolan AB och JENSEN education college AB. Dessa huvudmän har fått 13 godkännanden vardera, som i huvudsak gäller nyetableringar, inför läsåret 2014/15. Samtliga godkännanden för Internationella Engelska Skolan AB gäller grundskola

medan JENSEN education college AB har fått både grundskolor och gymnasieskolor godkända.

Andra huvudmän som fått flera ansökningar godkända är Kunskapsskolan i Sverige AB och Thorengruppen AB. Samtliga av deras godkännanden gäller utökningar av befintliga grund- och gymnasieskolor med ytterligare årskurser och program.

Diagram. Antal godkända ansökningar om fristående skola uppdelat på de huvudmän som fått flest ansökningar godkända, läsåret 2014/15.

3 Flest godkännanden i stora städer

Det är främst i de tätbefolkade delarna av Sverige som antalet friskolor ökar. Två tredjedelar av ansökningarna om fristående skola som Skolinspektionen fått in avser skolor i någon av storstadskommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö eller i andra större svenska städer. Tillsammans med förortskommuner till storstäderna är dessa kommungrupper den tänkta etableringsorten för 80 procent av ansökningarna. I samma kommungrupper bor nära 65 procent av Sveriges befolkning. Sökmönstret är i princip identiskt med förra året.

Andelen godkända ansökningar per kommungrupp motsvarar i stort sett andelen inkomna ansökningar i samma kommungrupp. Eftersom antalet ansökningar är flest i större städer och storstäder med förortskommuner är också antalet nya godkännanden flest för skolor som vill etablera sig där. Detta innebär fler möjligheter till nya skolor i de tätbefolkade delarna av Sverige sett till befolkningens mängd än i övriga delar av landet.

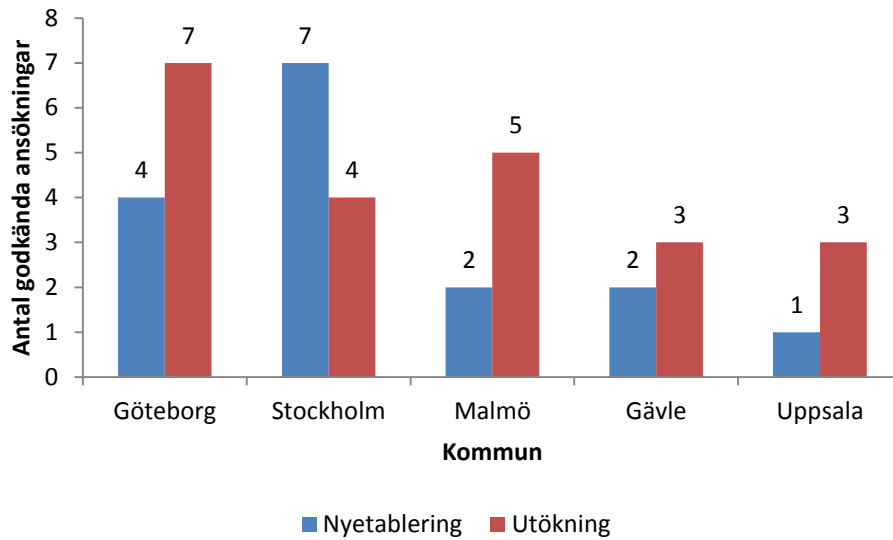
Tabell. Antal ansökningar och antal godkända ansökningar om fristående skola uppdelat på kommungrupp, läsåret 2014/15.

Kommungrupp			Antal godkända	
	Antal ansökningar	Andel ansökningar	ansökningar	andel av godkända ansökningar
Samtliga kommuner	414	100%	109	100%
Större städer	153	37%	47	43%
Storstäder	120	29%	29	27%
Förortskommuner till storstäderna	61	15%	15	14%
Kommuner i tätbefolkad region	29	7%	6	6%
Pendlingskommuner	16	4%	4	4%
Kommuner i glesbefolkad region	13	3%	1	1%
Turism- och besöksnäringkommuner	8	2%	2	2%
Varuproducerande kommuner	7	2%	2	2%
Förortskommuner till större städer	4	1%	2	2%
Glesbygdskommuner	3	1%	1	1%

Flest ansökningar har godkänts i storstadskommunerna samt i Gävle och Uppsala. Andra kommuner där flera ansökningar godkänts är Enköping, Halmstad, Helsingborg och Umeå. Samtliga av de kommuner där flest ansökningar godkänts ingår därmed i kommungrupperna storstäder eller större städer.

Flest godkännanden om nyetablering av skola gäller Stockholms kommun. Flest godkännanden om utökning av befintlig skola gäller Göteborgs kommun.

Diagram. Kommuner med flest antal godkända ansökningar uppdelat på nyetablering och utökning av skola, läsåret 2014/15.

På Skolinspektionens hemsida kan du ladda ner tabeller över ansökningar, beslut och avslagsgrunder: www.skolinspektionen.se/statistik-tillstand-2014-15